

Posudek diplomové práce

Autor diplomové práce: Bc. Nikola Tora Dvořáková

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Leonora Kitzbergerová, Ph.D.

Oponent diplomové práce: Prof. PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D.

Studijní program: Učitelství pro střední školy

Obor: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy, střední školy a základní umělecké školy — výtvarná výchova

Název práce: Současné umění ve škole – doba post internetu / Contemporary art in school – Post internet age

Bc. Nikola Tora Dvořáková si zvolila téma, dosud se jen přibližně definující spolu s pojmem umění post internetové doby. Je dobře zvoleno: téma je natolik živé, že jeho promýšlení může být aktuálně aplikováno na prostředí školy a být vstřícně přijímáno žáky, kteří jsou s internetovými technologiemi neodmyslitelně a samozřejmě spjati. Z některých definic post internetového umění vyplývá určitá míra odpoutání se od virtuální reality a určitá míra touhy po dotyku materiálového světa, což je pocit, který dnes zažívá i nejmladší populace jako bytostný. Internet pociťovaný jako běžná součást životního prostředí už postrádá nedávnou přitažlivost a vzrušivost, a tak se umění post internetové doby znovu vrací do světa galerií a do materiální prezentace ve veřejném prostoru.

Bc. Nikola Tora Dvořáková sáhla v teoretické části hned zpočátku nešťastně po sovětském teoretikovi Michailu Alexandrovičovi Lifšicovi (dvakrát nespr. Lifič), který ve své knize *Krise modernismu* (spoluautorka L. J. Rejngardtová, v seznamu nespr. Jakolvena) bojuje proti západnímu modernímu umění z pozic marxisticko-leninistické estetiky a jehož český překlad knihy byl v roce 1975 příznačně publikován na počátku nejtvrďší normalizace v okupovaném Československu, pevně tehdy sevřeném v ideologii sovětského bloku s právě zahájenou ostrou perzekucí moderního umění. Lifšicova kritika moderního umění se jen zcela náhodně podobá kritice moderního umění z pozic postmoderny (J.-F. Lyotard, M. Foucault, Ch. Jencks, U. Eco, J. Derrida, G. Deleuze aj.), nastoupené v architektuře a umění především knihou Charlese Jenckse *Jazyk postmoderní architektury* v roce 1977, ale v jiných myšlenkových formách založené i dříve (W. Benjamin, R. Barthes aj.). Podobná „smíšená idejí“ se v dnešní mladé generaci naneštěstí stávají poměrně často.

Jakmile se diplomantka vydává na zkoumané pole za základě současných teoretických projevů umělců a/nebo teoretiků, kteří se k umění post internetové doby hlásí (uvádí hlavně Marisu Olson, Artieho Vierkanta a Gena McHugha), dostává se do patřičných výkladových pozic. Přibližuje co nejpodrobněji a s velkou mírou porozumění sledovanému problému umění, které je takto nově pojmenováno, a demonstruje je vizualizovanými příklady. Aniž jsou souvislosti mezi post-modernou a post-internetovým uměním autorkou verbalizovány, zpod povrchu *post internet art* se vynořují jejich podobné vlastnosti a nostalgie.

Pedagogická část práce má inteligentní základ, pracuje také s diskusemi mezi autorkou, dvěma umělci orientovanými na post internetové umění a studenty. Diplomantka ze získaných záznamů diskusí čerpá a vychází pro práci s žáky a studenty, kteří vytváření své

„post internetové“ práce a kteří jsou zjevně velmi zaujati tvořením. Z pedagogických vystoupení autorky vyplývá, že se jí podařilo zvolenou cestou zaujmout žáky, a přiblížit jim tak svět současného umění velmi novým a možná účinným způsobem. V pedagogické části autorka dospívá k relevantním závěrům a podařilo se jí vlastní přístup přesvědčivě ospravedlnit. Diplomová práce je velmi dobře graficky upravena, vtipně pojata s příklady a poznámkami v protistranách, takže ze sudých stránek vytváří paralelní proud argumentace.

Práce je kultivovaně napsána (v textu jsem našel jen drobná jazyková pochybení, někde se např. projevovalo nesprávné zacházení s jež/jenž), přináší čtenáři poučení o obecně méně známých skutečnostech a dokáže na čtenáře přenést nadšenou atmosféru tvůrčí práce, která je živě znát z ukázek uměleckých prací post internetové doby. Za vykonanou teoretickou a pedagogickou práci a za textové i grafické zpracování diplomové práce navrhuji diplomovou práci Bc. Nikolý Tora Dvořákové k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou **výborně**.

V Praze 12. 8. 2016

Prof. PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D.
oponent

Otázky k obhajobě:

- 1) Jaké souvislosti byste našla mezi emocionálním podhoubím postmoderního umění a uměním post internetové doby?
- 2) Jak se u žáků a studentů projevovat jejich vztah k mobilu a internetu oproti jejich vztahu ke světu materiálovému a ke světu lidí, zažívanému bezprostředně v realitě? Sledovala jste tyto vztahy?
- 3) Jak Vy sama pociťujete kontrast mezi konceptuálním uměním, uměním nových médií, uměním supermédií na jedné straně a na druhé straně „uměním post internetové doby“?